

Drage naše članice i članovi,

u nastavku donosimo pregled aktivnosti i događanja u ožujku, tijekom kojega smo u Hrvatskome saboru održali dvije važne konferencije za medije, a burno je bilo i u samoj sabornici.

O Poslovniku Hrvatskog sabora

Na početku ožujka u Saboru je održana maratonska rasprava o izmjenama Poslovnika Hrvatskoga sabora, koje su na kraju i usvojene, kojima je HDZ dosadašnji Poslovnik represivno izmijenio. Neke od bitnijih novosti su sljedeće:

- ubuduće nema više od jednog izlaganja zastupnika izvan dnevnoga reda tijekom dana (tzv. stanka), i to isključivo od 13 do 14.15 sati, osim prvoga dana sjednice u tjednu, kada se može izlagati na početku sjednice
- replike će trajati jednu minutu,
- svaki zastupnik će moći replicirati maksimalno triput.

To znači da je u sabornici strogo ograničeno govorenje o temama koje nisu na dnevnome redu ma koliko one važne bile, a prostor za replike je sveden u minimalne okvire. Predloženim izmjenama napada se demokracija, a glas naroda se guši.

Nije prihvaćen niti prijedlog Udruge Franak da se formira Odbor za zaštitu potrošača. Sljedećeg dana, naš Goran izlagao je o izmjenama Poslovnika te je konstruktivno obrazložio svoja 4 amandmana kojima bi se smanjilo zlorabljenje poslovnika, a istovremeno dinamizirala rasprava. Predložio je da se broj replika ne ograničava, trajanje replike da se smanji na 90 sekunda, a odgovor na repliku na 1 minutu, čime bi se omogućila argumentirana rasprava, a smanjilo ukupno trajanje utrošenih minuta. Goran je predložio i to da se ne ograničava broj stanki već da se odredi minimalno vrijeme između dviju stanki u jednome danu, čime bi se također manjilo zlorabljenje vremena u radu Sabora.

Izmjene Poslovnika su krajem mjeseca i izglasane, demokracija u Hrvatskoj još jednom je na koljenima.

Kako smo uvodno spomenuli, u ožujku smo u Saboru održali dvije presice, prvu na temu najnovijih pravomoćnih sudskih presuda, a drugu na temu mini antiovršnog paketa za koju je Snaga dobila potporu dijela oporbe.

Presica o sudskoj praksi

Na konferenciji o pravomoćnoj sudskoj praksi, Goran i odvjetnica Patricija Đurić izvijestili su javnost o najnovijim pravomoćnim privatnim sudskim presudama zagrebačkog i pulskog Županijskog suda te o odluci Suda EU od 6. ožujka 2018. po predmetu C-284/16, koji je izuzetno važan za arbitražni spor koji je Unicredit pokrenuo protiv RH u Washingtonu. U nastavku donosimo pojašnjenje tih presuda.

Županijski sud u Zagrebu odbio je žalbu Privredne banke Zagreb te je utvrdio da je pravomoćna presuda Općinskoga suda u Splitu kojom je utvrđeno da je ništetna ugovorna odredba o načinu promjene kamatne stope odlukom PBZ-a, unatoč tome što je ta odredba kroz konverziju CHF kredita konvertirana u valutnu klauzulu EURO.

Presudom pulskog Županijskog suda ponovno je utvrđeno da nema zastare potraživanja preplaćenih kamata na temelju kolektivne sudske presude u slučaju franak odnosno da je u privatnim sudskim procesima kojima se traži vraćanje preplaćenih kamata zastara prekinuta podizanjem kolektivne tužbe te je počela teći ispočetka od 13. lipnja 2014. odnosno od dana pravomoćnosti kolektivne presude u slučaju franak.

Sud EU donio je odluku C-284/16 da je klauzula za zaštitu ulaganja u jednom bilateralnom ugovoru između dviju zemalja EU suprotna pravu EU. Ta presuda primjenjiva je na sve bilateralne ugovore pa tako i na spor između Hrvatske i Austrije na temelju kojega je Unicredit pokrenuo arbitražni spor protiv Republike Hrvatske. Time je potvrđeno da sve ono što zastupnik Aleksić, SNAGA i Udruga Franak tvrde od samoga početka toga spora odgovara istini. Arbitraža koju je Unicredit pokrenuo u Washingtonu zbog konverzije CHF kredita ilegalna je! Stoga Snaga traži od Vlade RH da poduzme potrebne korake za izlazak iz spora, a vjerujemo i da će Unicredit kao legalist odustati od tužbe na mjestu koje nema legitimitet Suda EU.

Ipak, naš Goran Aleksić je ponovio da je izuzetno nezadovoljan totalnom nezainteresiranošću i nečinjenjem HNB-a i Vlade RH, koji svojim zatvaranjem očiju pred očiglednim nezakonitim radnjama banaka ne poduzimaju ništa protiv kamatarenja hrvatskih građana. Nakon zavidne sudske prakse, banke i dalje primjenjuju nezakonite vanugovorno definirane kamatne parametre te dužnici i dalje moraju sudskim putem zahtijevati svoj novac koji su banke neosnovano uzimale unazad petnaest godina.

O HDZ-u koji daje lažna obećanja

O te tri presude i nezakonitim maržama Goran je govorio i u sabornici. **Prozvaio je zastupnike HDZ-a jer su prevarili narod i nisu ispunili obećanje dano Udruzi Franak kako će se propisati metodologija za određivanje fiksne kamatne marže u kreditima.** Goran ih je podsjetio kako je HDZ krajem 2015. obećao riješiti pitanje metodologije i da je obećanje službeno ponovljeno u srpnju prošle godine. Nedavno je na svoje zastupničko pitanje premijeru Plenkoviću hoće li i kada pokrenuti izmjene Zakona o potrošačkom kreditiranju kojima će se riješiti spomenuta metodologija, a bankama naložiti da moraju nedvojbeno ugovoriti maržu s dužnicima, dobio birokratski odgovor premijera Plenkovića: „Nemamo u planu ove godine mijenjati taj zakon.“

O antiovršnom paketu

Kako smo ranije spomenuli, mini antiovršni paket SNAGE podržali su Živi zid, MOST i HSS, pa su tako na konferenciji za medije o temi „Mini antiovršni paket izmjena Ovršnog zakona i Zakona o obveznim odnosima“ uz Gorana govorili zastupnik Živog zida Branimir Bunjac, zastupnici Mosta Hrvoje Runtić i Miro Bulj te zastupnik HSS-a Željko Lenart.

Aleksić je sažeto predstavio naše prijedloge izmjena Ovršnog zakona i Zakona o obveznim odnosima.

U Ovršnom zakonu predlaže se:

- da svoje troškove odvjetnika pravne osobe s prometom preko 3 milijuna kuna godišnje plaćaju same
- povećanje minimuma duga glavnice za ovrhu nekretnine na 50 000,00 kn
- zabranu ovrhe nekretnine zbog dugovanja po kreditu s promjenjivom kamatnom stopom, ako nisu ugovoreni parametri za promjenu kamatne stope
- zabranu ovrhe jedine nekretnine koja nije pod teretom založnoga prava
- ograničenje ovrhe cijeloga primanja, bez obzira na potpisane izjave o zapljenama primanja prije 17. lipnja 2008.

U Zakonu o obveznim odnosima predlaže se:

- ograničenje ukupnih zatezних kamata na veličinu glavnice duga
- promjena redoslijeda naplate dugovanja tako da se najprije naplaćuje glavnica, pa tek potom troškovi i kamate.

Zakoni bi se primijenili na sve ovršne postupke bez obzira kada su i po kojem zakonu pokrenuti, ali bi se primjenjivali od dana stupanja na snagu zakona, što znači da zakoni nisu retroaktivni. Ukoliko bi zakoni bili doneseni, oni bi omogućili da se dugovi građana postupno smanje te bi se omogućilo da se oni konačno i otplate u slučajevima kada se ne radi o dugovima koji su već došli u fazu apsolutne neotplativosti, jer za takve velike dugove svakako su potrebne i dodatne mjere otpisa dugova.

Predstavnici Mosta i HSS-a snažno su podržali antiovršni paket.

Zastupnik Branimir Bunjac naglasio je da će Živi zid svaki put podržati povoljna rješenja za građane, i naglasio je pozitivnu ulogu zastupnika Aleksića u procesu borbe za bolji položaj naših građana ugroženih nezakonitim radom banaka te je najavio da će Živi zid tijekom godine predstaviti svoj prijedlog novoga Ovršnog zakona na kojemu radi stručna grupa oformljena unutar stranke.

Naš Goran je na kraju naglasio da ne očekuje podršku vladajućih, ali to ne znači da opozicija ne treba i dalje pokušavati riješiti probleme ovršenih i blokiranih građana te da se nada da će možda dio vlasti ipak podržati antiovršni paket.

O medicinski pomognutoj oplodnji

Mjesec i pol dana nakon konferencije za medije održane u Saboru na temu medicinski pomognute oplodnje, još uvijek čekamo odgovore nadležnih. Da podsjetimo, naše kolegice Katarina Turković Gulin i Ana Šimić pojasnile su prepreke i probleme s kojima se parovi prilikom liječenja susreću, a posebno su naglasile neprovođenje Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji i Kliničkih smjernica za medicinski pomognutu oplodnju. U međuvremenu smo od ministra zdravstva Milana Kujundžića zatražili da nas primi na sastanak, ali nam ministar do danas nije odgovorio na naš poziv te planiramo poslati požurnicu.

O LNG terminalu i Istanbulskoj konvenciji

Snaga je podržala inicijativu protiv plutajućeg LNG terminala u Omišlju, a naše kolege koje imaju stručna znanja stečena svojim obrazovanjem i radnim iskustvom, analiziraju razloge za i protiv izgradnje terminala te će o tome Snaga govoriti u sljedećim mjesecima.

Interno smo raspravljali i o Istanbulskoj konvenciji. Snaga je demokratski odlučila da će podržati njezinu ratifikaciju, kada za to dođe vrijeme.

O zategnutim odnosima s Rusijom

Nakon što je odlukom državnog vrha ruskome diplomatu u RH zbog solidarnosti s Velikom Britanijom zbog trovanja bivšeg ruskog špijuna i njegove kćeri oduzeta akreditacija, izrazili smo svoje negodovanje. Rusija, s kojom Hrvatska od proglašenja svoje samostalnosti gaji dobre odnose, s kojom imamo dobru tržišnu suradnju i uvoznju i izvoznju, koja je čak i prije SAD-a priznala Hrvatsku neovisnost, Rusija koja nije bila suglasna s napadom zračne flote ondašnje JNA na Zagreb na dan kada su bombardirani Banski dvori, Rusija čiji stanovnici rado odabiru Hrvatsku kao poželjnu turističku destinaciju, nije zavrijedila takav vanjskopolitički gaf prije nego se utvrdi točno činjenično stanje.

O predsjedničkim izborima

Na FB stranici Snage postavili smo pitanje javnosti koja nas prati, bi li naš pilot koji gasi vatru, borac za ljude i istinski obiteljski čovjek, koordinator Udruge Franak Denis Smajo, bio dobar kandidat za predsjednika Republike Hrvatske. Veseli nas da je ta ideja s oduševljenjem pozdravljena među gotovo svima koji su odgovorili na ovo pitanje.

O opozivu ministrice Dalić

Snaga je još u veljači podržala pokretanje opoziva ministrice gospodarstva Martine Dalić. Omaškom inicijatora opoziva dogodilo se da u prijedlogu nedostaje naša 7. točka, koja je trebala glasiti: „Osim svega navedenoga, ministrica Dalić konstantno ignorira važnost zaštite potrošača oštećenih nezakonitim poslovanjem hrvatskih banaka, pa je tako ministarstvo kojem je na čelu odbilo prihvatiti prijedlog da se zakonom omogući vansudsko obeštećenje hrvatskih građana oštećenih nezakonitim povećanjima kamatnih stopa, a što je već pravomoćno utvrđeno kolektivnom sudskom presudom iz zasad jedinoga kolektivnog sudskog procesa u RH. Očigledno je da ministrica Dalić predstavlja produljenu ruku nepoštenih banaka, čija je nepoštenost pravomoćno sudski utvrđena, te onemogućuje sustavno obeštećenje hrvatskih građana na temelju relevantne pravomoćne sudske prakse.“

Zbog te omaške Goran će o ministrici u tome kontekstu govoriti u sabornici.

O euro zoni

Na tematskoj sjednici o ulasku Republike Hrvatske u euro zonu, Goran je istaknuo kako se protivi tome dokle god banke posluju nezakonito. HNB je sve do kraja 2014. na svojoj web stranici držao obavijest kako je administrativna promjena kamatne stope normalna, iako je to u suprotnosti sa Zakonom o obveznim odnosima. Goran se prvenstveno obratio guverneru Boris Vujčiću i ministru financija Zdravku Mariću. Stoga je upitao guvernera Vujčića kada će napokon bankama naložiti da moraju ugovoriti parametre s dužnicima, a ne ih samo definirati. Podsjetio je da očekujemo presudu Visokog trgovačkog suda, te očekujemo da valutna klauzula CHF bude proglašena nepoštenom i ništetnom. Time će se otvoriti širom vrata za privatne tužbe na temelju kojih će banke morati vratiti dužnicima još najmanje 10 milijardi kuna, a osim toga dužne su još najmanje 5 milijardi kuna preplaćenih kamata. Zaključno je ocijenio da su guverner HNB-a i HNB kao regulatori, Ministarstvo financija i vladajući HDZ kao obnašatelji izvršne vlasti, pali na ispitu iz vladavine prava. S takvim pravnim subjektima, s bankama koje krše hrvatske zakone, mi jednostavno ne smijemo u euro zonu.

O izvještaju HNB-a

Naš zastupnik je u i sabornici bio aktivan po pitanju rada guvernera Vujčića i monetarne politike HNB-a. Reagirajući na Izvještaj HNB-a koji je guverner iznio, Goran je u raspravi govorio tome zašto dosadašnja monetarna politika nije bila dobra te o posrednoj krivnji HNB-a za kamatarenje hrvatskih građana. Naglasio je da banke u RH zarađuju i do 300% više na kamatama od banaka u Njemačkoj. A „samo“ zato jer su kamatne stope u RH nezakonite.

O našem članu Glavnog odbora, Nini Rasbergeru

U ožujku smo na facebook stranici Snage predstavili još jednoga člana našega Glavnog odbora, Nina Rasbergera. Rođen je u Rijeci, 1975. godine. Po zanimanju informatičar, informatikom se bavi još od osnovnoškolskih dana, Nino je od 1997. godine vlasnik tvrtke koja do današnjeg dana uspješno posluje. Dugi niz godina bio je zadužen za tehniku prikaza rezultata na gotovo svim teniskim događajima u državi, a više puta je bio član organizacijskih odbora teniskih turnira. Nino je prenosio prvi video prijenos događaja uživo iz Hrvatske putem interneta, a prvi je u Hrvatskoj koristio led ekrane za prikaz rezultata na sportskim natjecanjima te je sudjelovao u izradi softvera koji je to omogućio. Još jedna njegova velika ljubav su motocikli i jedan je od osnivača lokalnog moto kluba koji organizira akcije prikupljanja sredstava u humanitarne svrhe. Član je Udruge Franak od 2011., a u rad udruge aktivno se uključio 2015. godine. Po prirodi je empatičan i voli pomagati ljudima, uvjeren je legalista i smatra da se društveni problemi mogu uspješno rješavati donošenjem i provedbom zakona. Slobodno vrijeme najradije provodi sa suprugom i prijateljima.

Zaključak

I dalje jačamo na lokalnoj razini. Krajem mjeseca, riječki ogranak Snage održao je prvi sastanak članova i simpatizera stranke. Povjerenica ogranka Katarina Turković Gulin nazočne je upoznala s projektima koji su do sada odrađeni kao i onima koji se trenutno obrađuju, a postavljeni su i planovi za daljnji rad.

Dragi naši članovi, svi vi, koji ne želite biti samo pasivni promatrači igara lokalnih moćnika u vašoj sredini, imate hrabrosti i volje sudjelovati u promjenama, želite da se i vaš glas o aktualnim temama i/ili zakonima koji vas se direktno tiču čuje, javite nam se kako bismo zajedno kroz rasprave, dijalogom i, u konačnici, aktivizmom pokrenuli pozitivne promjene u društvu.

Želimo svojim radom doprinosti boljitku svih naših građana.

Vaša podrška u tome je izuzetno bitna!

Vaša Snaga